

[Helge Larsen.]

de studerendes erhvervsarbejde mest muligt, da tror jeg det er afgørende, at vi har en fordeling mellem stipendier og lån som den foreslåede. Jeg vil også gerne gentage, hvad jeg sagde ved første behandling, at det forekommer mig ganske indlysende, at i en tid, hvor vi ønsker at drage intelligensreserverne ind til studierne, er en vidtstrakt adgang til stipendier i studiets begyndelse en nødvendighed, hvis man skal få de unge, som ikke hidtil har valgt studievejen, til at gå ind i denne uddannelsesretning. Jeg tror, at man derigennem kan bidrage til at mindske den skævhed i rekrutteringen af de studerende, som notorisk findes i dag.

Må jeg så til sidst blot sige om det af venstre og det konservative folkeparti fremsatte lovforslag om fradrag i den skattepligtige indkomst, at mit parti ikke kan medvirke til at gennemføre dette. Jeg har ved tidligere behandling af forslag om ændringer vedrørende ungdommens uddannelsesfond fremført det synspunkt, at de studerendes skatteproblemer er klaret med de ændringer i såvel den kommunale beskatning som i statsskatten, der er gennemført — de skattefrie fradrag, som har været gældende det sidste par år. Med hensyn til den af venstre og de konservative foreslåede ordning skal jeg blot sige, at kontrollen hermed forekommer mig meget vanskelig. Det er, som den højtærede finansminister fremhævede ved førstebehandling, ikke mindst ved universiteterne uhyre vanskeligt at foretage den kontrol, som må være en forudsætning, hvis man skulle gennemføre en sådan adgang til fradrag i den skattepligtige indkomst.

Endelig vil jeg også gerne tilføje, at det forekommer mig, at man med disse forslag går direkte imod den tendens til forenkling i skattelovgivningen, der ikke mindst gør sig gældende nu, hvor vi just har afskaffet børnefradragene og gennemført en ensartet børnetilskudsordning.

Morten Lange: Under udvalgsbehandlingen af lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond er der sket glædelige forbedringer, så udvalget har ikke spildt sin tid. Men det er dog værd at konstatere, at endnu er der ikke nogen fare for, at træ-

erne skal vokse ind i himlen. Målet er ca. 40 000 studerende, og man må regne med, at til at holde dem i drift medgår der årlig et beløb på noget i retning af 160 mill. kr., ansat efter den evne til at leve på en sten, som man forudsætter at studenter har.

Det, der stilles til rådighed efter dette lovforslag som lån og legater, er 63 mill. kr., så det udgør altså endnu den mindste part af samtlige udgifter. Det er også ganske afgjort, at det er et forholdsvis mindre beløb end i en række andre vesteuropæiske lande. Så vidt jeg kan se af f. eks. engelske statistikker, ligger vi endnu væsentligt under den procentvise støtte til den højere uddannelse i England. Men som sagt, det er et så kraftigt spring fremad, at der ikke fra vor side har været nogen grund til at gå ind i en overbudspolitik og foreslå yderligere millioner. Det forslag, der nu foreligger, dækker formodentlig de mest påtrængende behov under de nuværende forhold. Dermed har vi ikke sagt noget om vor stilling i 1962 og 1963, for tiden rider hurtigt i disse sager.

Uenigheden har stået om fordelingen af pengene mellem lån og legater. Det er for mig at se særdeles uheldigt at gå lånevejen; alle, der har med stipendieuddeling at gøre, ved, at lånene er upopulære og ret svagt søgt, og samtidig vil en betydelig lånemasse virke som yderligere tryk opad på de højeste lønninger hos embedsmændene her i landet. Vi fra vor side ønsker bestemt ikke, at der skal være gode argumenter for at gøre denne forskel på lønningerne større end nødvendigt, og en sådan stor studie-gæld vil være et godt argument i så henseende. Derfor tror jeg det er væsentligt, at vi ikke forringer den fordeling, der findes i forslaget med $\frac{2}{3}$ til stipendier og $\frac{1}{3}$ til lån; den må endelig fastholdes, og efterhånden vil man formentlig gå endnu længere bort fra låneideen i det hele taget.

Det er et teknisk og reelt fremskridt, at seminarierne er kommet ind i billedet, men det er formodentlig for fremtidens vedkommende et endnu større fremskridt, at vi også er begyndt at se på de grupper af unge, hvorfra der skal rekrutteres til disse studier, nemlig dem, der går i 8.- og 9.-klasserne og i realklasserne. Det er nødvendigt, at alle midler bliver brugt for, at ingen, så længe studiet i 8. og 9. klasse er